

Tadeja MUCK, Gregor FRANKEN

Univerza v Ljubljani

Naravoslovnotehniška fakulteta

Oddelek za tekstilstvo, Snežniška ulica 5, 1000 Ljubljana

tel.: +386 (0)1 200 32 00, faks: +386 (0)1 200 32 70

<http://www.ntf.uni-lj.si/>

K@DRI

ZA 21. STOLETJE? (4. SIMPOZIJ O NOVOSTIH V GRAFIKI)

V torek, 16. junija 2009, je bil na Oddelku za tekstilstvo Naravoslovnotehniške fakultete v Ljubljani 4. simpozij o novostih v grafiki z naslovom K@dri za 21. stoletje?! in hkrati rdeča nit osrednjega dogodka – okrogle mize.

Organizatorji simpozija so želeli privabiti k diskusiji pomembne akterje iz izobraževalnih inštitucij (profesorje in študente) in s področja gospodarstva, grafične tehnologije.

Vsi opažamo, da je interes za izobraževanje na tehnoloških smereh zadnje čase zelo upadel in da tovrstnega kakovostnega kadra v Sloveniji primanjkuje tako na stopnji srednješolskega kot visokošolskega grafičnega izobraževanja. Zaskrbljujoče je stanje pri vpisu v srednješolski program za izobraževanje tiskarjev in knjigovezov. Določene slovenske tiskarne so primorane zaposliti delavce iz Poljske, Češke ipd.

Osrednji, enourni dogodek so s svojo prisotnostjo in različnostjo mnenj obogatili Roman Habicht (HSH), Lea Golob (Srednja medijska in grafična šola v Ljubljani), mag. Gorazd Golob (Naravoslovnotehniška fakulteta), Branka Gorjup (Cetis), Miran Joger (Srednja medijska in grafična šola v Ljubljani), Davorin Mikuž (Birografika Bori), Grega Muck (Grafik), Gregor Žakelj (VBG), mag. Ivo Oman (samostojni svetovalec) in Matic Štefan (revija Grafičar). Moderatorstvo oziroma vodenje okrogle mize je prevzel izr. prof. dr. Franci Sluga. Pogrešali smo marsikoga, predvsem pa predstavnike Gospodarske in Obrtne zbornice Slovenije.

Teme okrogle mize

1. Kakšen kader je danes (in bo v bližnji prihodnosti) zaposljiv v grafični in medijski industriji?

➤ Kakšna znanja so potrebna?

2. Kako izboljšati povezavo med izobraževalnimi ustanovami, inštituti in grafičnimi podjetji?

➤ Kako omogočiti študentom pridobiti več praktičnih izkušenj?

3. Pred nami je kadrovska luknja na področju izobraževanja na smeri grafičnih tehnologij – tehnologij tiska. Vpisov v program srednjega šolstva praktično ni. Kaj lahko naredi vsak izmed nas (industrija, izobraževalne ustanove), da omenjena stroka ne izumre?

➤ Kako povečati interes za hitro razvijajoče se tehnologije širokega obsega (multimodalne razširitive medijev) tako izobraževalnih inštitucij kot industrije?

➤ Ali fakulteta in srednja šola lahko izvedeta presojo programov in kdaj?

➤ Kaj lahko naredi industrija?

Okroglo mizo je po uvodnem nagovoru moderatorja, izr. prof. dr. Sluge, odprl mag. Ivo Oman, ki je izpostavil zanimivo mnenje o slovenski grafični industriji. Po njegovem mnenju sta za vsako grafično podjetje odprti dve možnosti, in sicer usmeritev v specializiranost, zasnovano na posedovanju visokega znanja, ali pa široka usmerjenost podjetij – univerzalnost. Pomembno vprašanje, ki se je takoj nato postavilo, je bilo, kdo je boljši? So močnejši tisti, ki so specializirani za določeno področje, ali »univerzalci«? Mag. Oman je izpostavil primer sodobnega reproducta s 60 do 70 zaposlenimi. Kako vreden studio oziroma sodobno grafično podjetje je postavljeno na treh ključnih stebrih, od katerih je prvi propagandna agencija, drugi informatika in tretji digitalna tiskarna. Predvideti se ne da, kaj čaka grafično industrijo v bližnji in daljni prihodnosti; ali bodo preživel »univerzalci« ali usmerjena, specializirana podjetja.

Mag. Golob je poleg usmerjenosti podjetij poudaril tudi pomen odprtosti oziroma zaprtosti grafičnih podjetij. Izpostavil je potrebnost temeljnih naravoslovnih znanj, ki naj bi jih posedoval vsak diplomant in bi zato morala biti umeščena v izobraževalni sistem maksimalno, kot ga ta dopušča.

K diskusiji so pristopili tudi nekateri predstavniki študentov različnih letnikov. Izrazili so predvsem strah, da med študijem ne pridobijo dovolj tehnoloških znanj s področja grafične tehnologije za samostojno opravljanje del, ki ga od njih pričakujejo nadrejeni ob zaposlitvi v grafičnih podjetjih.

Zelo pomirjajoče in konstruktivno mnenje je podal tudi mlad, uspešen samostojni podjetnik Žakelj, ki je dejal, da fakulteta da študentu največ, če med študijem razvije najvišjo stopnjo samoiniciativnosti in sta tako teoretični kot praktični del uravnotežena v izobraževalnem študijskem programu. S tem se je strinjal tudi Savnik iz podjetja Trajanus.

Diskusija se je nadaljevala z usmeritvijo moderatorja k iskanju rešitev, kako zagotoviti študentom več praktičnih znanj; Joger je izrazil mnenje, da je primanjkljaj

teh zelo velik. Srednja šola je našla način za zmanjšanje omenjene vrzeli z uvedbo grafičnih, tehnoloških znanj tudi v smeri izobraževanja – program Medijski tehnik.

Odzval se je tudi Muck, ki je izrazil negativno mnenje o tem, da se večina študentov usmerja v oblikovalsko področje, medtem ko kadrov, pravih tiskarjev, krvavo primanjkuje. V nadaljevanju je mag. Golob predstavil nemški način visokošolskega strokovnega izobraževanja na področju grafičnih tehnologij, ki temelji na pridobivanju praktičnih izkušenj v grafični industriji že pred vstopom na fakulteto. Omenjen nemški model je bil vzor za veliko evropskih držav. Po mnenju mag. Goloba je bolonjski sistem študijskih programov prinesel veliko dobrega, vezano predvsem na veliko predmetno izbirnost, na drugi strani pa je tudi veliko negativnih posledic, saj se je opazno znižala raven znanja študentov.

Besedo je v nadaljevanju prevzel urednik revije Grafičar, Štefan. Izrazil je vse večjo razširjenost grafičnih tehnologij, multimodalnost, 3D-tisk ipd. Omenjena nova področja bi se po njegovem mnenju morala izvajati v okviru projektnih programov študija. Spodbudil je tudi vse navzoče k objavljanju prispevkov v edini slovenski reviji Grafičar, saj se lahko tudi tako prepotrebne informacije in znanja razširijo med večjo množico. Študentje so v nadaljevanju izrazili zaskrbljenost zaradi zaposljivosti v industriji, še posebno študentov univerzitetnega študijskega programa. Del odgovora na to vprašanje je podal Ahtik iz podjetja Aero, ki je poudaril, da bi morala tudi industrija prevzeti večjo odgovornost za ustreznejše izobraževanje.

Habicht je pri tem dodal svoje razmišljanje, ki ga je oblikoval kot vprašanje. Kakšno pomoč ponuja fakulteti industri-

ja? Kot zastopnik multinacionalke je pripravljen sponzorirati marsikateri pomemben kos opreme, vendar za to potrebuje pobudo, ki se lahko oblikuje na podlagi raziskovalnih, aplikativnih projektov. Z izobraževalnimi inštitucijami bi morali bolj sodelovati. Izpostavil je pomen vseživljenjskega izobraževanja. Poznavanje novih tehnologij bi se moralo pridobiti v okviru izobraževanja na fakulteti.

Vseh omenjenih izhodišč nismo uspeli zajeti v konstruktivni diskusiji, a vseeno smo dosegli svoj namen. Naredili smo prvi korak k reševanju omenjenih vprašanj.

Po uspešnem dogodku smo na Katedri za informacijsko in grafično tehnologijo zavzeli skupno mnenje, da se bo moralo v bližnji prihodnosti organizirati še veliko podobnih dogodkov, sinergičnih diskusij, ki bodo omogočile ustvariti trdnejšo in močno povezavo med izobraževalnimi ustanovami in gospodarstvom za izboljšanje trenutnega položaja grafične tehnologije tako v izobraževanju kot zaposlovanju in povečanju konkurenčnosti slovenske industrije v evropskem merilu.

